

วิจัย

เรื่อง การศึกษาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้าง
ขั้นต่ำปี 2547 ของจังหวัดพิจิตร

โดย

นายจินดา เอ็มโอช

ตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 5

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นักวิชาการแรงงาน 6 ว

สำนักงานแรงงานจังหวัดพิจิตร

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2547 ของจังหวัดพิจิตร โดยสำนักงานแรงงานจังหวัดพิจิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นของนายจ้าง และ ลูกจ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ผลกระทบที่มีต่อนายจ้าง ลูกจ้าง ทั้งด้านการจ้างงาน สวัสดิการ การครองชีพและอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการวางแผน และพัฒนาด้าน แรงงาน วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์นายจ้าง 140 คน ลูกจ้าง 285 คน ของสถาน ประกอบการ ซึ่งมีลูกจ้าง ต่ำกว่า 10 คนขึ้นไป จำนวน 140 แห่ง ในกิจการ 5 ประเภท คือ กิจการ ขายส่ง-ขายปลีก การผลิต การก่อสร้าง การขนส่ง และบริการโรงแรม – ภัตตาคาร

ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับค่าจ้างขั้นต่ำ ส่วน ลูกจ้างกว่าครึ่งหนึ่งที่ไม่รับรู้ในเรื่องนี้ นายจ้างส่วนใหญ่เห็นว่าการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่าย การจัดสวัสดิการ การทำงานของลูกจ้าง และการดำเนินกิจการของนายจ้าง มีบางส่วน ได้รับผลกระทบทำให้ต้องลดรายจ่ายและงดรับลูกจ้างชั่วคราว ในส่วนของลูกจ้างส่วนใหญ่ เห็นว่าการ ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ส่งผลต่อการจ้างงาน สวัสดิการ การครองชีพและการดำเนินกิจการของ นายจ้าง นอกจากนี้ นายจ้างส่วนใหญ่เห็นควรให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามภาวะเศรษฐกิจ และตาม ผลงาน ในขณะที่ลูกจ้างส่วนใหญ่เห็นควรให้ปรับค่าจ้างขั้นต่ำเป็นประจำทุกปี ส่วนอัตราค่าจ้างที่ เหมาะสมนั้น นายจ้างประมาณ 1 ใน 3 ไม่เสนอความเห็น และลูกจ้าง 1 ใน 4 ไม่เสนอความเห็น นอกนั้นเสนอความเห็นในอัตราตั้งแต่ 134 บาท/วัน – 136 บาท/วัน

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 : บทนำ

1. ความเป็นมา และความสำคัญ	1-1
2. วัตถุประสงค์	1-1
3. ขอบเขตการศึกษา	1-2
4. ขั้นตอนการศึกษา	1-2
5. วิธีดำเนินการสำรวจ	1-2
6. เครื่องมือในการสำรวจ	1-3
7. กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ	1-3
8. ระยะเวลาการสำรวจ	1-3
9. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	1-4
10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1-5

บทที่ 2 : ทฤษฎีและงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

-ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีค่าจ้างในยุคดั้งเดิม	2-1
2. ทฤษฎีค่าจ้างในยุคปัจจุบัน	2-2
3. รายงานการศึกษา	

-งานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง ความจำเป็นในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	2-4
2. รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2533	2-5
3. รายงานผลการสำรวจค่าจ้าง รายได้ และชั่วโมงการทำงาน พ.ศ. 2539	2-6
4. รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง โครงการศึกษาผลกระทบจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ	2-7
5. วิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ต่อปัจจัยในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ : ศึกษาเฉพาะกรณีคณะอนุกรรมการ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดภาคกลาง	2-8

บทที่ 3 : การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย

วิวัฒนาการ

สถานการณ์ค่าจ้างก่อนประกาศกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ (พ.ศ. 2503-2513)	3-1
สถานการณ์หลังมีการประกาศกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ (หลังปี 2513)	3-2
การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตาม พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	3-3
	3-5

สารบัญ

หน้า

บทที่ 4 : ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	4-1
2. ข้อมูลทั่วไปของนายจ้าง	4-3
3. ข้อมูลทั่วไปของลูกจ้าง	4-5
4. การรับรู้เรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของนายจ้างและลูกจ้าง	4-10
5. ผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่มีต่อนายจ้าง	4-12
6. ผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่มีต่อลูกจ้าง	4-16
7. ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำของนายจ้าง และลูกจ้าง	4-19

บทที่ 5 : สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป	5-1
5.2 ข้อเสนอแนะ	5-3

บรรณานุกรม

- ภาคผนวก ก ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2546 และคำชี้แจง
- ภาคผนวก ข โครงการศึกษาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2547 ของจังหวัดพิจิตร
- ภาคผนวก ค แบบสอบถามนายจ้าง
แบบสอบถามลูกจ้าง
คำชี้แจงแบบสอบถาม

สารบัญตาราง

หน้า

บทที่ 4 : ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1.1	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	4-1
ตาราง 1.2	การกระจายของสถานประกอบการ	4-1
ตาราง 1.3	ระยะเวลาดำเนินกิจการ	4-2
ตาราง 1.4	ขนาดสถานประกอบการจำแนกตามจำนวนลูกจ้าง/พนักงาน	4-2

2. ข้อมูลทั่วไปของนายจ้าง

ตาราง 2.1	เพศ	4-3
ตาราง 2.2	อายุ	4-3
ตาราง 2.3	ระดับการศึกษา	4-4

3. ข้อมูลทั่วไปของลูกจ้าง

ตาราง 3.1	เพศ	4-5
ตาราง 3.2	อายุ	4-5
ตาราง 3.3	ระดับการศึกษา	4-6
ตาราง 3.4	สถานภาพสมรส	4-6
ตาราง 3.5	ภูมิลำเนา	4-7
ตาราง 3.6	ประสบการณ์การทำงาน	4-7
ตาราง 3.7	ระยะเวลาที่ทำงานในสถานประกอบการปัจจุบัน	4-8
ตาราง 3.8	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	4-8
ตาราง 3.9	อัตราค่าจ้างที่ได้รับในปัจจุบัน	4-9
ตาราง 3.10	ได้รับค่าจ้างในอัตรานี้ตั้งแต่เมื่อใด	4-9

4. การรับรู้เรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของนายจ้างและลูกจ้าง

ตาราง 4.1	การรับทราบประกาศเรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	4-10
ตาราง 4.2	แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับในเรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของนายจ้าง	4-10
ตาราง 4.3	แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับในเรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของลูกจ้าง	4-11

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 4.4 การรับรู้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจิตรในปัจจุบัน	4-11
ตาราง 4.5 การรับรู้เรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำครั้งสุดท้าย	4-12
5. ผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่มีต่อนายจ้าง	
ตาราง 5.1 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจิตร เป็น 134 บาท/วัน มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของสถานประกอบการมากน้อยเพียงใด	4-12
ตาราง 5.2 กรณีที่ได้รับผลกระทบและมีปัญหาจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำนายจ้างมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร	4-13
ตาราง 5.3 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลต่อการจัดสวัสดิการให้พนักงาน/ลูกจ้างอย่างไร	4-13
ตาราง 5.4 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลต่อการทำงานของพนักงาน/ลูกจ้างอย่างไร	4-14
ตาราง 5.5 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของนายจ้างอย่างไร	4-14
ตาราง 5.6 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจสังคมในพื้นที่อย่างไร	4-15
6. ผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่มีต่อลูกจ้าง	
ตาราง 6.1 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจิตร เป็น 134 บาท/วัน มีผลกระทบต่อการทำงานอย่างไร	4-16
ตาราง 6.2 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจิตรมีผลกระทบต่อสวัสดิการที่ได้รับอย่างไร	4-16
ตาราง 6.3 เมื่อปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้วมีผลกระทบต่อสิทธิของลูกจ้างอย่างไร	4-17
ตาราง 6.4 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลต่อการดำเนินกิจการของนายจ้างอย่างไร	4-17
ตาราง 6.5 การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจสังคมในพื้นที่อย่างไร	4-18
7. ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำของนายจ้าง และลูกจ้าง	
ตาราง 7.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	4-19
ตาราง 7.2 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจิตรที่เห็นว่าเหมาะสม	4-20
ตาราง 7.3 ถ้าหากจะมีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจิตรครั้งต่อไปควรจะปรับเมื่อใด	4-20
ตาราง 7.4 ความเห็นต่อการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	4-21